

Na rokovanie vlády SR
Dňa 20. novembra 2023
K materiálu č. 44796/2023
K bodu č. 6

STANOVISKO

k návrhu zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov

I.

Návrh zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva Slovenskej republiky Denisa Saková na základe úloh B.24 a B.25 uznesenia vlády SR č. 491/2019 k návrhu na určenie gestorských ústredných orgánov štátnej správy a niektorých orgánov verejnej moci zodpovedných za prebratie a aplikáciu smerníc, úlohy B.8 uznesenia vlády SR č. 468/2020 k návrhu na určenie gestorských ústredných orgánov štátnej správy a niektorých orgánov verejnej moci zodpovedných za prebratie a aplikáciu smerníc, úlohy C.1 uznesenia vlády SR č. 547/2020 k návrhu Plánu legislatívnych úloh vlády SR na mesiace september až december 2020 a úlohy B.1 uznesenia vlády SR č. 340/2021 k návrhu Plánu legislatívnych úloh vlády SR na mesiace jún až december 2021.

II.

Návrh zákona nadväzuje na legislatívny proces k zákonu o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý bol dvakrát predmetom rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky, schválený vládou Slovenskej republiky, schválený Národnou radou SR dňa 20. júna 2023 a následne bol prezidentkou SR vrátený Národnej rade SR na opätovné prerokovanie. Národná rada SR o zákone vrátenom prezidentkou SR opätovne nerokovala.

Návrh zákona nahradí zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a zákon č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Návrh zákona tiež novelizuje zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace predpisy.

Návrh zákona má za cieľ zjednotiť a modernizovať právnu úpravu v oblasti ochrany spotrebiteľa a transponovať smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019), smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru, ktorou

sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES a zrušuje smernica 1999/44/ES (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019), ako aj smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161 z 27. novembra 2019, ktorou sa menia smernica Rady 93/13/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES, 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o lepšie presadzovanie a modernizáciu predpisov Únie v oblasti ochrany spotrebiteľa (Ú. v. EÚ L 328, 18.12.2019).

Návrh zákona zjednocuje terminológiu v súlade s legislatívou EÚ a prináša novú úpravu aktualizujúcu informačné požiadavky pri zmluvách uzatváraných na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov obchodníka v súvislosti s digitalizáciou, nové informačné povinnosti prevádzkovateľov online trhov či zavedenie novej regulácie označovania cien pri znižovaní ceny. Návrh však taktiež mnohé povinnosti vypúšťa, a to najmä povinnosti, ktoré nemajú základ v práve EÚ.

Roztrieštenosť právnej úpravy ochrany spotrebiteľa a počet orgánov, ktoré vykonávajú dohľad nad dodržiavaním práv spotrebiteľov s rozdielnym právnym základom a postavením sú hlavnými dôvodmi pre zjednotenie výkonu dohľadu vo všetkých oblastiach ochrany spotrebiteľa. Cieľom predkladaného návrhu zákona je preto taktiež zabezpečiť riadnu aplikáciu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2394 z 12. decembra 2017 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za presadzovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa a o zrušení nariadenia (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 345, 27.12.2017) v platnom znení v podmienkach Slovenskej republiky. Návrhom zákona sa zavádzajú nové inštitúty smerujúce k zníženiu alebo odpusteniu sankcie za porušenie zákonnej povinnosti, ak obchodník ukončí porušovanie právnych predpisov a odškodní spotrebiteľov, ktorých práva boli porušené. Súčasne sa v základných predpisoch z oblasti ochrany spotrebiteľa revidujú sankčné ustanovenia tak, aby sa pri ukladaní pokuty zohľadňoval obrat obchodníka, a ukladané sankcie tak mohli byť spravodlivejšie a proporcionálnejšie.

Predkladateľ návrhu zákona deklaruje súlad navrhovanej právnej úpravy s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi ústavného súdu, zákonmi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

Predkladateľ v dôvodovej správe uvádza, že návrh zákona má pozitívne aj negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, vrátane vplyvov na malé a stredné podniky. Uplatňuje sa mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov. Návrh zákona má tiež pozitívne sociálne vplyvy a negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy. Návrh zákona nemá vplyvy na životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Dovoľujeme si poukázať na skutočnosť, že v súvislosti s transpozíciou smerníc Európskej únie týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa sú voči Slovenskej republike aktuálne zo strany Európskej komisie vedené konania o porušení zmlúv v súlade s článkom 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie:

1. Konanie o porušení zmlúv č. INFR (2021)0510 v štádiu odôvodneného stanoviska doručeného Slovenskej republike dňa 29.9.2022 listom C(2022) 6381 final z dôvodu neoznámenia transpozičných opatrení smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb;
2. Konanie o porušení zmlúv č. INFR (2021)0511 v štádiu odôvodneného stanoviska doručeného Slovenskej republike dňa 29.9.2022 listom C(2022) 6361 final z dôvodu neoznámenia transpozičných opatrení smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru,

ktorou sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES a zrušuje smernica 1999/44/ES;

3. Konanie o porušení zmlúv č. INFR (2022)0189 v štádiu odôvodneného stanoviska doručeného Slovenskej republike dňa 29.9.2022 listom C(2022) 6388 final z dôvodu neoznámenia transpozičných opatrení smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161 z 27. novembra 2019, ktorou sa menia smernica Rady 93/13/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES, 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o lepšie presadzovanie a modernizáciu predpisov Únie v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Transpozičná lehota týchto smerníc uplynula v roku 2021. Predkladaný návrh zákona na uvádzané prebiehajúce konania o porušení zmlúv reflektuje úplnou transpozíciou smernice (EÚ) 2019/770, smernice (EÚ) 2019/771 a smernice (EÚ) 2019/2161 do vnútroštátneho právneho poriadku.

Návrh zákona sa predkladá v súlade s § 27 ods. 1 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Hrozba značných hospodárskych škôd vychádza z prebiehajúcich konaní o porušení podľa čl. 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v platnom znení a z rizika žalôb pred Súdnym dvorom EÚ a následných sankcií, ktoré môžu byť Slovenskej republike uložené.

III.

Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky prerokovala predmetný návrh zákona na svojich zasadnutiach dňa 7. marca 2023 a 28. marca 2023.

IV.

Sekcia vládnej legislatívy Úradu vlády Slovenskej republiky posúdila z legislatívneho hľadiska v súčinnosti s ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky predložený návrh zákona, v ktorom sú pripomienky Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky zapracované **(180 pripomienok)**, a vzhľadom na túto skutočnosť odporúča vláde Slovenskej republiky návrh zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov **schváliť v predloženom znení**.

V Bratislave 20. novembra 2023